

dengang man indgik Overenſkømfen, og at, naar der ſkal tales om, hvad Overenſkømfen gik ud paa, ſaa maa man tage det, ſom dengang blev vedtaget; hvorledes det ſaa ſenere gik med Regnſtabet for det Aar, er aldeles uvedkommende. Faktum er, at dengang anſaa man en Underbalance af 95,000 Kr. for at ville være Følgen, og det er det, ſom Overenſkømfen gik ud paa. Naar man vil afkræfte, at det havde nogen Betydning, hvad der blev anført ſom Motiv til denne Vedtagelse i 1874, vil jeg blot ſige, at naar et ſaa agtet og indflydeſesrigt Medlem fremkommer med en Motivering, og naar den ikke bliver modsagt, maa man altid tillægge den Betydning ſom Udtryk for et Things Inſtueſer, og det er derfor, vi ogſaa have betragtet dette for at være et Motiv, ja, det er jo ikke alene Motiv, men det er egentlig en Erklæring om, at en ſaadan Eſtergivelse kan ſte, uden at det dog gjør noget Skaar i Landſtingets berettigede Indflydeſe. Dermed ſkal jeg ſlutte og kun gjentage min Opforbring til Thinget om at vedtage Lovforſlaget, ſom det foreligger.

Wagen: Der er et Punkt, ſom den ærede Ordfører for Mindretallet dvælede ved, og ſom jeg ſkal tillade mig at gjøre en kort Bemærkning om. Det var det Argument, der er brugt i Betænkningen, at man ligeoverfor det kalkulatoriſke Underſtud paa Finantsloven for Finantsaaret 1875—76, ſom Univerſitetets Budget udviſte, kunde ſe hen til det virkelige Reſultat, ſom Statsregnſtabet for det paagjældende Aar udviſte. Derimod gjorde den ærede Ordfører for Mindretallet gjældende, at det kunde man ikke, fordi Statsregnſtabets Reſultater jo vare aldeles ſkjulte paa den Tid, da Overenſkømfen afſluttedes. Jeg benægter, at det forholder ſig ſaaledes. Jeg ſkal nemlig ganſke viſt indrømme, at man ikke i Almindelighed kan ligeoverfor Calculer paa Finantsloven henviſe til Statsregnſtabet, men i det enkelte Tilfælde var der ſaadanne ſerlige Omſtændigheder tilſtede, ſom jeg tror afgive en Berettigelse til at ſtille Statsregnſtabets Reſultater op derimod. I en Aarrække forinden havde det nemlig viſt ſig, at Univerſitetets Budget efter Statsregnſtaberne udviſte et langt gunſtigere Reſultat end efter Finantslovene og det i ſtigende Maal. Saaledes var efter Finantsloven for 1871—72 det Underſtud, ſom var calculeret, over 58,000 Kr., men det virkelige Underſtud var kun 50,000 Kr., ſaaledes at Regnſtabet var over 7,000 Kr. gunſtigere end Finantsloven. For 1872—73 var det calculerede Underſtud 68,000 Kr., men der var endog et virkeligt Overſtud af 2,000 Kr., ſaaledes at Statsregnſtabet var 70,000 Kr. gunſtigere end Finantsloven. For 1873—74 var det calculerede Underſtud 363,326 Kr., men Statsregnſtabets Underſtud var kun 281,892 Kr. Statsregnſtabet udviſte altsaa et Reſultat, der var

81,434 Kr. gunſtigere end Finantsloven. Og endelig i Finantsaaret 1874—75, ſom gik forud for Overenſkømfens Afſlutning, var det calculerede Underſtud 260,000 Kr.; Statsregnſtabet udviſte kun et Underſtud af 69,000 Kr. Der var altsaa et Udſlag til Gunſt for Univerſitetet det ſidſte Aar af 190,000 Kr. Nu vil jeg dog nok ſpørge, om man ikke, naar ſaaledes i en Aarrække Statsregnſtabet i ſtigende Grad havde udviſt gunſtige Reſultater, og i det ſidſte Aar endog et Overſtud af 190,000 Kr. i Sammenligning med Budgettet, ſaa ikke med en vis Rimelighed kunde vente, at det calculerede Underſtud paa 95,000 Kr. i Virkeligheden ikke vilde blive ſaa ſtort, ſom det ſaae ud til. Saa kan man jo ſpørge: Ja, men hvoraf kunde man nu vide det? Ja, i ſaa Henseende ſkal jeg gjøre opmærksom paa, at Udſaldet af Univerſitetetsregnſtabet for det enkelte Aar beror væſentlig eller ialtſald for en væſentlig Del paa Kapitelſtærten for det foregaaende Aar. Kapitelſtærten er nemlig beſtemmende for Fordeboſagsafgiſtens Størrelſe, og den Kapitelſtærte, ſom var beſtemmende for Formueſtatus i 1875—76, var allerede ſat i Slutningen af Januar, ſaaledes at man, forinden denne Overenſkømf afſluttedes, med temmelig Rimelighed kunde ſe, at Underbalancen langtfra vilde blive ſaa ſtor, ſom den var calculeret, og det viſte ſig da ogſaa virkelig, at den kun blev ca. 16,000 Kr., medens den var calculeret til 95,000 Kr. Nu tror jeg virkelig, at man med en vis Føie kan ſige, at, naar ſaaledes Calculerne i en Aarrække have viſt ſig at være langt ugunſtigere end Regnſtaberne, og naar man paa den Tid, Overenſkømfen afſluttedes, ogſaa med en vis Rimelighed kunde forudſe, at den virkelige Underbalance langtfra vilde blive ſaa ſtor, er det dog meget naturligt at gaa ud fra, at man ogſaa har taget Henſyn til det aktuelle Reſultat, ſom kunde forventes. Kun paa den Maade kan jeg for mit Bedkommende bringe Overenſkømfens tilſtede mellem Udtaleſerne om Overenſkømfens Indhold og det virkelige Reſultat, ſaaledes ſom det forelaa. Thi Univerſitetet er ikke ſaa gunſtig ſtillet, at det kan ſige, at ca. 100,000 Kr. er en Ubetydelighed. Evertimod maa det efter Formueforholdene ſiges, at det vilde være et betydeligt Beløb, hvis det ſkulde paaregnes at blive forbrugt, medens derimod Forholdet ſtillede ſig noget anderledes, naar det Hele blev reduceret til 16,000 Kr. Naar vi endelig have fremhavet i Betænkningen, at Overenſkømfen kun var aldeles midlertidig, ſkal jeg blot til yderligere Støtte derfor henviſe til en Udtaleſe, der foreligger i Tillæg B. til Rigsdagſtinden for 1875—76, hvor det hedder i Betænkningen over Forſlag til Finantslov fra Folkethinget: „Man gik iſſor ind paa rent midlertidig at bevilge et Tilſtud af Statskaſſen . . . Uagtet Flertallet vil være meſt tilhjulpet til at vende tilbage til de foregaaende Finantsaars Afgjørelſer, ſkal man dog for